

præmisser – men baseret på den kollektive ramme, som er nødvendig for en social, fysisk, imageæssig genopretning af et belastet boligområde. Byområderne skal være sunde, demokratiske og mangfoldige – områder hvor økologi, beskæftigelse, kultur og handel flourerer, hvor man tør at gå på gaden uden angst for vold og hærværk, og hvor der er plads til og mulighed for forskelligheder.

Regeringen har konkret to overordnede og sammenhængende målsætninger for Byudvalgets fortsatte arbejde:

- 1) En vigtig målsætning er, at »belastningsgraden« i visse byområder med hensyn til fraflytning af ressourcestærke beboere, dårligt image, social og kulturel marginalisering, kriminalitet etc. reduceres. Ledighed og mangel på meningsfyldte aktiviteter i løbet af dagen er – specielt set i relation til de unge – grobund for bandedannelser, vold og hærværk. Og disse tendenser forstærkes ofte, hvis de fysiske rammer er isolerede og belastede boligområder. Skal ønsket om øget kvalitet i byerne realiseres, og skal man undgå, at de mest belastede områder udvikler sig til egentlige ghettoer, således som vi kender dem fra Frankrig, England og andre europæiske lande, er det af afgørende betydning, at disse forhold forbedres, og at der sættes ind ikke blot over for enkelte lovovertrædelse men også de sociale, kulturelle og fysiske forhold i byerne.
- 2) Den vækst, som regeringen ønsker at sætte i gang i de belastede boligområder, skal være bæredygtig. Det vil sige, at de initiativer, som igangsættes med hensyn til for eksempel fysiske forbedringer, beskæftigelse og økologi, fremover skal indgå som elementer i byernes udvikling. En bæredygtig byvækst hviler på to vigtige forudsætninger. For det første skal der tages udgangspunkt i de enkelte byers og boligområdets konkrete behov, muligheder og problemer. Ethvert byområde eller bydel har sine egne betingelser og forudsætninger, og initiativer, der ikke tager udgangspunkt i disse, vil ikke kunne forankres lokalt på længere sigt. For det andet hviler bæredygtighed – hvad enten der tales om bæredygtighed i social eller økologisk betydning – på forudsætninger om inddragelse af flere aktører i løsningen af et byområdes opgaver. Målsætninger om at skabe et varieret udbud af boligtyper i de enkelte byområder, at styrke handels- og

kulturliv etc. kræver, at også private udlejere, erhvervslivet etc. går aktivt ind i arbejdet.

Nye instrumenter

Byudvalgets arbejde er en proces, der løbende tages op til vurdering, og hvor nye fremadrettede instrumenter udvikles på baggrund af erfaringerne fra tidligere indsatser. Denne fleksibilitet i valg og udformning af instrumenter er en afgørende forudsætning for, at politikken løbende kan tage højde for udviklingen i samfundet generelt og – i særdeleshed – udviklingen i byerne. I Byudvalgets 2. etape er der udviklet en række nye instrumenter til det videre arbejde. Kvarterløftarbejdet, der tager udgangspunkt i lokale forudsætninger og behov, er et vigtigt instrument til at skabe bæredygtig vækst i byområderne, voldspakken og de boligsociale aktiviteter skal øge den sociale trivsel i områderne, grøn beskæftigelse og omstilling skal på en gang forbedre det »økologiske miljø« og skabe nye og anderledes beskæftigelsesmuligheder, den helhedsorienterede byfornyelse skal forbedre områdernes fysiske »tilstand«, ligesom den giver mulighed for øget beboerdemokrati og medindflydelse, og endelig giver de nye forsøgsbestemmelser på udlejningsområdet mulighed for en mere varieret beboersammensætning. Trods de umiddelbare forskelle skal de nævnte instrumenter ses som en helhed, der har som det primære formål at realisere de oven for beskrevne målsætninger og dermed modvirke yderligere segregation i byerne.

1. Kvarterløft-projekter

Et kvarterløft er – med udgangspunkt i blandede og konkret afgrænsede byområder – forsøg på at give et kvarter eller et byområde et helhedsorienteret løft, og hvor samarbejde og inddragelse af såvel private investorer som lokalområdets beboere udgør vigtige forudsætninger for, at de mange forskellige områder og dimensioner kan arbejde sammen og udgøre en helhedsorienteret indsats. Derfor er der lagt op til både lokale udspil og lokal styring, samt bindende flerpartsaftaler mellem kommuner og de eventuelle private investorer, der ønsker at deltage senere i projektføløbet.

I foråret 1997 underskriver Byudvalget kontrakt med 4 kommuner vedrørende 5 kvarterløftprojekter i henholdsvis Enghave-kvarteret og Holmbladsgade-kvarteret i København, Avedøre Stationsby i Hvidovre, Aalborg Øst og